

УДК 37.015.4

Я.П. ДУБІНІНА

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В РЕГІОНІ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

У статті в контексті комплексної методології (системної, синергетичної та інтерпретивної складових) визначено соціологічну концепцію управління освітою в регіоні та подано інтерпретація основних понять – “освіта”, “управління освітою”, “управління освітою регіону”. Висвітлено сучасну специфіку управління як чинник розвитку світової системи. Запропоновано операційні дефініції базових понять дослідження, що складаються із комплексу методологічних складових.

Ключові слова: комплексна методологічна стратегія, освіта, управління освітою, управління освітою в регіоні, ефективність регіональної системи освіти.

Суспільно-політичні зрушення останніх років унаочнюють нагальність оновлення вітчизняної освіти. Про це свідчить, зокрема, поява нових урядових документів, пожвавлення дискусій у ЗМІ, створення Громадської ради освітян і науковців України. Але, як і раніше, бракує чітко окреслених орієнтирів і стратегічних програм розвитку, усвідомлення основних проблем освітньої системи і перешкод на шляхах її реформування. Такого проблемного підходу не знаходимо й у документах, прийнятих на загальнодержавному рівні впродовж останнього десятиліття і начебто покликаних окреслити стратегію реформування освітньої системи.

Соціально-економічні умови розвитку держави, інноваційні процеси зумовлюють необхідність розвитку випереджально-адаптаційних можливостей освітньої галузі, модернізації управління освітою, якою передбачено підвищення компетентності управлінців усіх рівнів шляхом формування стратегічного мислення, оволодіння технологією адаптивного управління та освітнього моніторингу із залученням представників громадськості й учасників навчального процесу. Однак формування інноваційного середовища в освіті, становлення цілісної системи управління інноваційними процесами в сучасних умовах, насамперед на регіональному рівні, не знайшли достатнього висвітлення в наукових дослідженнях і не реалізовані в освітній практиці, чим і визначена *актуальність* нашого дослідження.

З початком реформування системи освіти радикально змінилися цілі, задачі, а відповідно, й інструменти управління. Аби вирішити найбільш гострі комплексні проблеми розвитку освіти в умовах динамічних змін, дефіциту часу й фінансових ресурсів, природним стало залучення програмно-цільової ідеології та методів.

До чинників, що пригнічують ефективність програм розвитку освіти на державному й регіональному рівнях можна віднести: відсутність психо-

логічної готовності керівників сфери освіти до реалізації програмно-цільового управління, відсутність організації спеціальної підготовки управлінців (знання та вміння з програмно-цільового управління поверхні й неконкретні), посередню якість існуючих програм.

Особливе значення в управлінні освітою приділяється питанням добору й розстановки управлінських кадрів, переходу освітніх систем від режиму функціонування до режиму розвитку. Пріоритетними напрямками пошуків учених початку нового тисячоліття стають питання інноваційної діяльності педагогів, науково-методичних засад організації моніторингових досліджень, професійної компетентності керівників навчальних закладів. Але більшість існуючих наукових праць з управління в системі освіти висвітлюють лише окремі сторони управління.

Суттєвими проблемами реформування національної освітньої системи залишаються: відсутність регіональної системи управління інноваційними процесами як цілісної інфраструктури та цільового фінансування інноваційного напрямку діяльності з боку органів державної влади; недостатня підготовка освітян-практиків щодо підходів з реалізації інноваційних процесів. Означені проблеми не лише негативно впливають на інноваційні трансформації сучасної освіти, а й гальмують реформування галузі.

Проблема дослідження визначається суперечностями між існуючим в Україні централізовано-галузевим управлінням освітою та зростаючими потребами регіоналізації цього управління, необхідністю впровадження інноваційних соціальних технологій. Ці потреби зумовлюються загальною тенденцією демократизації всього суспільного життя та специфічними особливостями регіонів країни, які склалися історично як форма територіальної організації соціальної структури суспільства, соціальних зв'язків і відносин, соціальних інститутів і процесів. Вважаємо за доцільне розглядати в дослідженні сучасну специфіку управління як чинник розвитку освітньої системи.

Тема дослідження має міждисциплінарний характер. Проблеми, що розглядаються в ній, стосуються як соціології освіти, так і соціології управління та соціології регіонів. Окремі напрями повинні бути об'єднані загальною концепцією освіти, яка потребує вибору необхідної сукупності підходів для свого дослідження. Поліпарадигмальний характер сучасної соціології передбачає можливість і необхідність застосування різних підходів щодо усвідомлення явищ і процесів, що вивчаються. Наприклад, при *макросоціологічному* підході нас цікавить насамперед місце освіти в системі суспільних відносин, ефективність функцій, взаємозв'язок з іншими галузями, системний характер самої освіти.

При *мікросоціологічному* підході – суб'єкти системи освіти, які різняться один від одного своїми інтересами, цінностями, поведінкою, ставленням до певних тенденцій у сучасній освіті (наприклад, до інноваційних процесів) і соціальні механізми соціально-освітньої діяльності.

Метою статті є визначення соціологічної концепції управління освітою в регіоні, а завданням – інтерпретація основних понять – “освіта”, “управління освітою”, “управління освітою регіону” з точки зору обраних парадигмальних методологій, виходячи із інтегративного підходу.

На нашу думку, логіка соціологічного дослідження проблем управління освітою регіону вимагає використання комплексного методологічного підходу, застосування як системної, так й синергетичної та інтерпретивної парадигм. У межах означених підходів плануємо здійснити концептуалізацію фактичного матеріалу, отриманого в результаті дослідження.

У контексті системної парадигми вважаємо доцільним застосування стратегії функціонального аналізу Р. Мертон [3], в межах інтерпретивної парадигми – “розуміючу” соціологію М. Вебера [3], теоретико-методологічний інструментарій синергетичної парадигми виокремлюємо в дослідженнях сучасного науковця Л.Д. Бевзенко [1].

Спроби розглядати управлінські стратегії, що застосовують в освіті з точки зору різних соціологічних парадигм, знаходимо в працях українських науковців (І. Г. Осадчий [4], Л. Калініна [2], А.І. Прокопенко [5]). Але означені дослідження носять суто описовий і навіть загально-педагогічний характер; не вистачає науковості в обґрунтуванні та практичній спрямованості управління освітніми системами різних станів.

Логіка дослідження вимагає насамперед застосування **системного** аналізу, а саме методології двох системних парадигм – інституціоналізму та структурного функціоналізму. Обидві спрямовані на аналіз соціальних систем: вивчення призначення і функцій системи освіти й системи управління освітою як соціальних інститутів; механізмів їх функціонування (сукупності норм), особливостей структури й умов їх подальшого розвитку шляхом інституціоналізації; пошук чинників, що стабілізують і забезпечують їх функціонування, збереження в якісно незмінному стані; аналіз соціального контексту освіти. Тобто дослідницька увага зосереджується на двох головних соціологічних аспектах освіти – її соціально-системних та інституціональних характеристиках:

- 1) освіта є відносно самостійною підсистемою суспільства зі складною сукупністю внутрішніх структур, насичених соціальними відносинами;
- 2) освіта розглядається як соціальний інститут із низкою функцій відносно суспільства, усіх його підсистем і рівнів соціальної організації.

У межах **інституціоналізму**, освіта – це складна цілісна система інституційного характеру, що характеризується відносною самостійністю, стабільністю та спадкоємністю: має свої власні закономірності функціонування та розвитку і є відносно незалежною від соціальних зрушень. Така відокремленість призводить до суперечностей між самою системою освіти й потребами суспільства. Освіта розвивається в умовах постійних суперечностей між суспільними потребами і станом освіти, потребами і життєвими планами соціальних груп відносно освіти. Звідси суперечливість самого

інституту, розрив між його елементами, невідповідність рівнів розвитку окремих функцій, суперечливість способів їх реалізації. Всі ці протистояння загострюються в періоди загального кризового стану суспільства. Щодо соціальної системи в цілому (суспільство), то освіта (як підсистема суспільства) використовується нею як інструмент стабілізації.

У межах структурного функціоналізму всі складові освіти як соціальної системи розглядаються під кутом зору інтегративних і стабілізаційних можливостей, що пов'язано з тезою про найбільш суттєву ознаку будь-якої соціальної системи – прагнення до стабільності та інтеграції. Структура системи освіти не обмежується її заходовою вертикаллю чи поділом за ознаками загальної, професійної чи додаткової освіти. В освіті можна виділити функціональні підсистеми, в межах яких часто визначаються нормативи для освітньої (навчально-виховної) діяльності і зосереджені функції контролю над останньою. Багато з цих підсистем своєрідно пов'язують освітній процес із зовнішніми інститутами та сферами суспільства.

Сучасна освітня система як на регіональному, так і на загальнодержавному рівнях, є соціальною системою перехідного типу. У період інституціональної трансформації, у ній, поряд із впровадженням інноваційних, продовжують існування старі норми, цінності та структурні елементи. Це створює різного роду суперечності, провокує зростання аномії. З приводу цього, на нашу думку, доцільно в аналізі сучасної системи освіти різних рівнів дотримуватися нормативного підходу структурного функціоналізму із залученням теорії соціальної аномії. Особлива увага приділяється найбільш значущим для системи структурам, зміни в яких ведуть до якісних зрушень у функціонуванні (збереженні) й розвитку (зміненні) всієї системи. У зв'язку з цим, доцільно відзначити плідність *методологічного підходу Мертона*, який запропонував для аналізу як стабільних систем, так і систем, що розбалансовані, використовувати поняття “дисфункція”, “явна функція”, “латентна функція” та “аномія”. Стратегія функціонального аналізу соціальної системи, запропонована Мертоном, передбачає виявлення соціальних механізмів, через які виконуються функції. Особливий акцент робиться на дослідженні динаміки соціальної системи, у якій дисфункції розглядаються як факти накопичення напруженості та деформації, що безпосередньо веде до соціальних змін. У дослідженні дисфункції та латентні функції системи освіти сучасної України розглядатимуться як функції (наслідки дії) перехідної трансформаційної соціальної структури, що деякий час перебувала у стані аномії.

Варто визнати обмеження теоретико-методологічного інструментарію Мертона, які не дають змогу вивчати певні аспекти означеної проблеми дослідження. Наприклад, парадигма Мертона не дає змогу зрозуміти новітні тенденції в розвитку соціального інституту освіти, оскільки виключає теоретичну можливість якісних змін у ньому. Тобто, положення структурного функціоналізму стосовно стабільності соціальних систем не надає

можливості вирішувати питання про докорінні перетворення в розвитку соціального інституту.

Визначимо поняття “освіта” в контексті системного підходу. Освіта – це складна цілісна підсистема суспільства, що використовується ним як інструмент стабілізації, характеризується відносною самостійністю, стабільністю та спадкоємністю, має власні закономірності функціонування й розвитку, які зумовлюються соціальними нормами її внутрішньої структури, та складається з ряду елементів-галузей, органічно пов’язаних між собою, які забезпечують послідовність і безперервність освіти, створення рівних можливостей і оптимальних умов для висхідної мобільності всіх членів соціуму.

Слабким місцем системного підходу, взагалі, є відсутність конкретних рекомендацій з досягнення результатів у постійно змінних соціально-технологічних умовах. Це положення вимагає іншого або комплексного підходу до вирішення проблем інституційної трансформації освіти у нових соціально-економічних (політичних, регіональних та ін.) умовах.

Синергетична методологія дає змогу досліджувати якісні зміни соціальних систем. У тих випадках, коли здійснюється якісне перетворення існуючої соціальної системи (суспільства) і подальша розбудова суспільних відносин, освіта використовується як ресурс розвитку.

З точки зору синергетики, криза розглядається як можливість оновлення, перетворення системи. Так, у соціальній теорії і практиці освіти будь-який кризовий період характеризується зміною парадигми. Наприклад, гуманізація сучасної освіти (що є напрямом реформування освітнього простору) трактується як зміна предметно-центристської парадигми антропоцентристською, яка передбачає зміну стратегічних цілей освіти та повне підкорення її інтересам людини.

Синергетична парадигма більш придатна для дослідження сучасної освіти, яка відкрита для контакту з іншими культурами аж до організації транснаціональної освіти, участі у формуванні єдиного світового освітнього простору, інтеграції певних цінностей і норм. Але не потрібно мати ілюзій стосовно взаємовигідного характеру транснаціональної освіти, оскільки вона щодо залежних країн супроводжується послабленням їх культурних традицій, національних наукових шкіл.

Використовуючи синергетичну методологію, визначимо поняття “освіта”. Освіта – це відносно самостійна й відкрита підсистема суспільства, що використовується ним як ресурс розвитку в режимі якісного перетворення існуючої соціальної системи.

Предметом досліджень “розуміючої соціології” М. Вебера є уявлення людей та відповідні їм соціальні дії, що відбивається в нашому дослідженні як відношення різних соціальних груп населення до соціального інституту освіти та особливості формування соціального замовлення (насамперед, регіонального) до нього. Вебер показав значимість ідеальних чин-

ників (“ідеально-моральних орієнтирів”) для поведінки людей і необхідність обліку загальних поведінкових орієнтирів, обумовлених конкретними цінностями, в певному культурному й історичному контексті для причинного пояснення і розуміння соціальних дій людей конкретного суспільства. Виходячи із теорії Вебера, соціальні дії завжди обдумані, усвідомлювані, цілеспрямовані і торкаються інтересів інших індивідів соціуму. В системі освіти метою соціальних дій індивіда (суб’єктивною освітньою мотивацією) є отримання якісної освіти, успішна соціалізація та особистісне зростання, а засобами – якісний персонал, інноваційні педагогічні технології, якісна інфраструктура навчальних закладів і здатність отриманої освіти сприяти реалізації ціннісних орієнтацій особистості. Для того, щоб зрозуміти дії індивідів у сфері освіти, необхідно вивчити їх ставлення до сучасної освіти (цінності, ініціюючи мотиви) і ступінь задоволеності освітніми послугами (моніторинг задоволеності як аспект маркетингового підходу). Потрібно знати структуру мотивів соціальних груп щодо здобуття освіти, взаємне сприйняття й оцінку, колективні взаємні очікування та міру їх підтвердження.

Дамо визначення поняття “освіта” в контексті інтерпретивної складової соціологічного дослідження. Освіта – це соціальна система, ефективність функціонування якої передбачає урахування освітніх потреб кожного індивіда та рівня їх задоволення.

Узагальнюючи вище зазначене, пропонуємо наступну операційну дефініцію поняття “освіта”, що складається із комплексу методологічних складових. Освіта – це складна цілісна підсистема суспільства, що використовується ним як інструмент стабілізації або як ресурс розвитку, характеризується відносною самостійністю, стабільністю та спадкоємністю, має власні закономірності функціонування й розвитку, що зумовлюються соціальними нормами її внутрішньої структури, ефективність яких передбачає урахування освітніх потреб кожного індивіда та рівня їх задоволення, створення рівних можливостей і оптимальних умов для висхідної мобільності всіх членів соціуму.

Визначивши поняття “освіта”, зосередимося на деталізації поняття “управління освітою”.

Управління є функція системи, її властивість – забезпечення функціонування і розвитку соціальної системи при збереженні її основних якісних параметрів. Іноді й саме управління тлумачать як процес реалізації функцій. Отже, завдяки управлінню, система, поряд із забезпеченням своєї цілісності, оптимізує своє функціонування, приводячи його у відповідність до об’єктивних закономірностей, що характеризують якісну визначеність конкретного системного утворення.

Управління виступає як процес нормування, що забезпечує стійкість розвитку системи, її рівновагу, гарантію запобігання потрясінням і катаклізмам. Управління підтримує корисні “збурення”, чинить опір шкідливим, залишаючи поза увагою впливи, які не мають для системи істотного значення.

У контексті системної парадигми ми розглядаємо управління освітою як систему, елементами якої виступають організаційно-управлінські процеси, функції, принципи організації об'єктів, котрими керують, методи й форми управління (соціальні технології), суб'єкт-об'єктні та суб'єкт-суб'єктні відносини й типи, об'єднані в цілісну систему управління освітою її цільовою спрямованістю. Основні функції управління в системі освіти – це функції регулювання, адаптації, оптимізації, переходу з одного режиму на інший, а також функція інтеграції, синтезу раніше розрізнених компонентів у єдину цілеспрямовану систему.

Компоненти управлінської діяльності утворюють певну систему, що за правильної організації здатна викликати потрібний ефект. Система управління освітою – це ієрархічно побудована соціальна організація, сформована для досягнення певних цілей системи освіти й наділена у зв'язку з цим ресурсами, правами й обов'язками, що в цілому визначають структуру і зміст її функцій. З точки зору організації, управління освітою є складною, багатоцільовою та структурованою системою.

Управління освітою в контексті системної парадигми жорстко детерміноване. Тому сучасні тенденції децентралізації управління освітою і поглиблення диференціації, інтеграційні процеси, тобто інноваційні процеси реформування освітньої системи, доцільно розглядати в контексті синергетичної парадигми як управління розвитком відкритої й адаптивної системи.

Синергетичне управління є управлінням розвитку та характеризується як здатність складних динамічних систем здійснювати структурну й функціональну перебудову відповідно до змін в умовах внутрішнього та зовнішнього середовища їх (систем) існування.

Соціальне управління освітою, з точки зору синергетики, вивчає закономірності, засоби, форми й методи цілеспрямованого управлінського впливу на соціальні відносини й процеси, що відбуваються в суспільстві та його освітній підсистемі *з метою зміни, переведення до іншого стану*. Адаптація синергетичних ідей до соціальної проблематики, насамперед, доцільна на етапі, коли соціальна система (в нашому дослідженні – система освіти) потрапила в точку біфуркації (в зону нерівноваги), і очікується етап вибору нової якості. Особливості такого управління досліджує лише синергетика. З позицій синергетичного підходу, управління освітніми системами пов'язане з переходом на особистісно-орієнтоване управління (поступове переведення суб'єкта управління із стану управління і навчання до стану самоуправління і самонавчання). Можливе сполучення чинників управління розвитком освіти у процесі формування адаптивного освітнього середовища (зміни у змісті освіти, в освітніх технологіях і методах, що відповідають новим цілям освіти), що враховує людський чинник, характер освітніх установ.

Інтерпретивна парадигма акцентує на людських відносинах і управлінській поведінці: вивчає поведінку людей, які забезпечують створення та функціонування соціальних систем (управлінці); на підставі змісту і меха-

нізмів розуміння індивідами своїх соціальних дій програмує управління людьми, їх групами, всім суспільством; вивчає *інтереси управлінців як окремої соціально-професійної групи*.

Знання мотивів поведінки є основною передумовою соціального управління та підвищення його ефективності й досконалості, тобто управлінським орієнтиром. У реальній практиці освітнього життя має місце все розмаїття індивідуальних і колективних мотивів (учні, викладачі, управлінці системи освіти), прагнень і уподобань. Недостатньо знати це взагалі, а потрібно визначитися точно й подати ці знання в емпіричному й теоретично обґрунтованому вигляді. Тільки тоді можна побудувати оптимальну систему політичних та управлінських орієнтирів і рішень, віддаючи перевагу тим чи іншим діям, скерувати процес згідно з метою. Мотиви щодо здобуття освіти досить складні. Найпростішим із них є прагнення до соціального просування. Успіх реформ залежить від масовості їх підтримки, позитивної мотивованості основних соціальних суб'єктів.

Зазначене вище дає можливість сформулювати комплексне визначення поняття “управління освітою”. Управління освітою – складна, ієрархічно побудована та структурована підсистема загальної системи освіти, здатна забезпечити її функціонування й розвиток при збереженні основних якісних параметрів за допомогою соціальних технологій розвиткового функціонування з урахуванням освітньої мотивації та потреб споживачів освітніх послуг, соціального запиту держави та характеру освітніх установ.

Вважаємо за доцільне визначити дефініцію інтегративного поняття “управління освітою в регіоні” із залученням понять “регіон”, “регіоналізація”, “регіональна система освіти”. В контексті нашого дослідження *регіон* розглядається як багатофункціональна й багатоаспектна система, що “включає такі структурні елементи, як природне середовище, виробничу й соціальну сфери”. Освіта є одним із чинників системотворчого формування регіону. Тому одним із можливих і перспективних шляхів реформи освіти може бути її *регіоналізація*, а регіональна модель є найадекватнішим об'єктом соціального прогнозу. Оптимальна регіональна модель передбачає відповідність регіональних підходів загальнодержавній освітній політиці.

Регіональна освіта є складовою загальнодержавної системи. Ефективність системи освіти держави значною мірою зумовлена діяльністю регіональних освітніх систем. Щодо державної системи освіти регіон – це суб'єкт національно-державної територіальної освіти, який здатний реалізувати високий рівень самозабезпечення науково-освітніми послугами в системі загальнодержавного освітнього простору. Відповідно, система освіти регіону – це відносно уособлена сукупність освітніх, забезпечуючих, інноваційних та управлінських процесів, що реалізуються освітніми й іншими інститутами на території української держави.

Регіональна система освіти – це організаційна структура, створена на відповідній території та віднесена до соціально-економічної системи відпові-

дного адміністративно-територіального регіону. Основою цієї системи є безперервність процесу та спадкоємність змісту освіти як по вертикалі, так і по горизонталі. Вона буде сприяти збереженню цілісності регіонального освітнього простору, підвищенню якості підготовки фахівців, розвитку інноваційних процесів і творчої активності суб'єктів процесу, створенню інтегрованих програм освіти різних рівнів і напрямів, оптимальному використанню науково-педагогічних кадрів і навчально-матеріальної бази. Вступаючи у взаємодію з різними соціальними й громадськими інституціями, регіональна система освіти створює власне соціально-освітнє середовище (простір).

Управління функціонуванням регіональної системи освіти включає забезпечення ефективного використання існуючих внутрішніх можливостей регіональної системи освіти щодо підтримки досягнутого рівня освіти (погодження відповідних забезпечуючих процесів з нормативними потребами освітніх інститутів) у досягненні максимальної відповідності параметрів освітніх процесів, що здійснюються в межах діючої мережі освітніх закладів, нормативно-правовим актам і стандартам, що їх регламентують.

Управління розвитком регіональної системи освіти – це забезпечення максимально високих темпів нарощування можливостей регіональної системи освіти та підвищення ефективності їх використання щодо підйому регіональної освіти на якісно новий рівень.

Отже, логічно дати таке означення поняття “управління освітою в регіоні”. Управління освітою в регіоні як складовою загальнодержавної системи – це політико-управлінська діяльність, що пов'язана з процесами вдосконалення та оновлення системи освіти на основі програмно-проектного підходу (програм регіонального розвитку) та спрямована на побудову зв'язків сфери освіти з іншими сферами соціуму (прогнозування).

Висновки. Отже, обрана комплексна методологічна стратегія дає змогу поєднати макро- і мікросоціологічні підходи до аналізу об'єкта дослідження та передбачає використання на комплементарних засадах різних методологічних настанов відповідно до особливостей конкретних завдань, що розв'язуються.

Як перспективні напрями дослідження зазначеної проблеми визначаємо: стан і тенденції розвитку системи освіти в Україні, соціологічний аналіз практики управління освітою в регіоні.

Список використаної літератури

1. Бевзенко Л.Д. Социальная самоорганизация. Синергетическая парадигма: возможности социальных интерпретаций / Л.Д. Бевзенко. – К. : Институт социологии НАН Украины, 2002. – 437 с.
2. Калініна Л.М. Концептуальна модель системи управління ЗНЗ з позицій системно – кібернетичного підходу / Л.М. Калініна //Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3–4. – С. 7–18.
3. Кравченко С.А. Социология: Парадигмы через призму социологического воображения : учеб. пособ. для вузов / С.А. Кравченко. – М. : Экзамен, 2002. – 511 с.
4. Осадчий І.Г. Синергетика для педагогіки: про якісні стани освітніх систем та типи управлінських стратегій / І.Г. Осадчий //Освіта і управління. – 2005. – Т. 8. – № 3–4. – С. 38–42.

5. Прокопенко А.І. Наукові основи управління в системі освіти : монографія / А.І. Прокопенко. – Х. : Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 2005. – 304 с.

Стаття надійшла до редакції 21.07.2013.

Дубинина Я.П. Управление образованием в регионе: социологический аспект

В статье в контексте комплексной методологии (системной, синергетической и интерпретивной составляющих) определено социологическую концепцию управления образованием в регионе и представлены интерпретация основных понятий – “образование”, “управление образованием”, “управление образованием региона”. Освещена современная специфика управления как фактор развития мировой системы. Предложены операционные дефиниции базовых понятий исследования, состоящие из комплекса методологических составляющих.

Ключевые слова: комплексная методологическая стратегия, образование, управление образованием, управление образованием в регионе, эффективность региональной системы образования.

Dubinina Y. Management education in the region: sociological aspect

The article deals with the definition of the sociological concept of regional educational management in the context of a comprehensive methodology (systemic, synergetic and interpretive components) and interpretation of the basic concepts – “education”, “educational management”, “regional educational management”.

Key words: complex methodological strategy, education, educational management, regional educational management, the effectiveness of the regional education system.